

Column

Ellen Hitipeuw Indische Rondvaart 24 mei 2016

Het avontuur van Oelie, Nootje en Kaatje op de Indische boottocht

Daar liepen ze dan, samen in de Kalverstraat van Amsterdam op weg naar ... Tja op weg naar waar ook alweer? Ergens bij de Stopera moesten ze zijn. Tijdens hun wandeling hoorden ze mensen voor hen praten over een Indische boottocht bij de Stopera.

Dat zou een mooie kans zijn. Misschien kunnen we op die boot mee terug naar de Molukken, want dat is ons thuisland.

De drie noten, genaamd Foelie, Noot en Muskaat, waren samen met een heleboel andere nootmuskaten en een enkele verdwaalde foelie, terecht gekomen in Nederland. We worden vast niet gemist en zijn twee maanden terug ontsnapt uit een container van stichting TitanE uit Houten. Zij willen ons en andere produkten uit de Molukken hier verkopen in Nederland. Wat die andere produkten zijn? Sagomeel en sempe's. Sagomeel doe je in zo'n *sempe*, schaal om er papeda (pap) van te maken, die je met een lekker sausje kunt eten, met vis en

krabbetjes of zo. Er zijn ook mooie trommels meegekomen, want er schijnt veel vraag hier naar te zijn.

Maar wat is het toch koud zeg!. We missen de warme zon, de bruine mensen, de vrolijke taal, geuren en kleuren!. Hier in Nederland is alles zo koud en wit, hoewel de samenleving aardig begint te kleuren!

Zoals het meestal bij de Molukkers gaat, hebben wij ook koosnaampjes, dus werd het Oelie, Nootje en Kaatje.

Hoe wij in Holland toch een beetje bekend zijn? Dat is een lang verhaal en het begon heel veel eeuwen terug, toen de Hollanders op avontuur gingen. Zij stapten toen op hun boten en gingen links- of rechtsom de aardbol rond. Nootmuskaat is al eeuwenlang een bekende smaakmaker in de Nederlandse keuken.

En wij drietjes willen nu ook nog wel die geschiedenis hierover horen en dat kan blijkbaar op die Indische Boottocht.

Warempel, daar zien wij een vlag, ze noemen het hier een “banner” (verengelst) met daarop vermeld: ‘Indische Rondvaart’.

Sommige nieuwsgierige mensen lopen na het lezen ervan door: “Oh dat is voor Indische mensen, dus niet voor ons”. Misschien is het toch beter om er “Indië boottocht” op te zetten ...

Stiekem springen wij behendig op de boot en gaan ergens bij het raam op een richel een plekje zoeken.. Wij vallen niet op en de deelnemers aan de boottocht hebben het veel te druk met elkaar. Ze hebben het soms zo druk met elkaar, dat ze vergeten, dat de gidsen moeite hebben om hun verhaal over te brengen. En daar kom je toch allemaal eigenlijk voor, die vergeten geschiedenis uit het verre oosten.

Op een placemat staan mooie plaatjes, soms van gebouwen en vaak een detail uit een gebouw, dat we passeren. Dit is soms verwarrend, want je zoekt naar de vorm van een bepaald gebouw, maar dan zie je alleen een foto van een schilderij of een ander kunstwerk, dat zich in het gebouw bevindt. Daarnaast krijg je gelukkig ook nog informatie over de route met haar gebouwen met iets meer informatie erover. Dat kun je meenemen naar huis om het nog eens rustig na te lezen en misschien hierover wat verder te gaan zoeken.

Van het luisteren naar de gidsen en het bekijken van de deelnemers aan de boottocht krijg je wel trek in iets lekkers. De deelnemers genieten van een plakje spekkoek en krijgen ook nog warme en koude dranken. Ze zien ons niet en wij kijken lijdzaam toe, we hebben ook geen tasje met een natje en een droogje meegenomen.

De tocht voert ons van de Stopera via het water naar de handelsgebouwen aan de Oude Turfmarkt. Wist u dat het Allard Pierson

Museum is gevestigd in het pand van de voormalige Nederlandse Bank en dat “dokter djawa”/journalist Abdul Rival in 1899 als eerste inlandse student Europese kunst woonde aan de Grimburgwal in het Binnen Gasthuis? Via het Scheepvaartmuseum gaan we terug en passeren nog meer gebouwen, die door hun geschiedenis zijn verbonden aan onze geschiedenis.

In de Hortus Botanicus op de Plantage Middenlaan zijn allemaal exotische planten te zien en velen met medicinale krachten. Aan de Herengracht passeren wij nog meer bekende gebouwen en varen we langs de zgn. gouden bocht. Van al die rijkdommen hebben onze kruidnagel-, koffie- en nootmuskaatboeren helaas zelf niet al te veel geprofiteerd. De opbrengsten zitten in al die gebouwen langs de grachten in Amsterdam!

Via de Herengracht komen wij langs de Korsjespoortsteeg, hierlangs is gevestigd op nummer 20 het Multatuli Museum. Hij kwam op voor de inlanders en is onze held.

Aan de Keizersgracht en Leliegracht bevinden zich ook panden met een verhaal. Op de Leidsegracht 92 bevond zich een pension waar de gebroeders Tehupeiry hebben gewoond. In de vorige eeuw kwamen zij naar Nederland om geneeskunde te studeren. Lees hiervoor het boek: *‘Tussen Ambon en Amsterdam’* van de schrijver Herman Keppy.

Jaagghh, en dan wordt er een lunch geserveerd: een kleine rijsttafel op een bordje in de vorm van een bootje. Oelie, Nootje en Kaatje worden helemaal flauw van de lekkere trek, zo zielig.

De gidsen proberen nog zoveel mogelijk verhalen en anekdotes te vertellen bij de nog te passeren gebouwen langs de grachten en voor iedereen het in de gaten heeft zijn wij terug bij de Stopera. Het beginpunt van de tocht is ook het eindpunt.

De organisatoren van de boottocht, Cerita Fakta, de gidsen Peter Bouman en Frans Leidelmeijer en de uitstekende catering van Tino en Carol Pattipilohy worden hartelijk bedankt en natuurlijk ook de schipper van de rondvaartboot.

En als je in Amsterdam bent, ga die boottocht met interessante verhalen over de verbindingen van Oost en West maken. Slechts een tipje van de sluier is opgelicht.

Er is op de boot nog zoveel meer verteld, maar dat moet je gewoon zelf ervaren door mee te gaan. Een klasse-, bedrijfs-, vrienden-, vriendinnen- en / of familie-uitje wordt zoveel malen interessanter en hierdoor ook

leerzaam. Het is goed als deze kant van de gedeelde geschiedenis ook te vinden is de Nederlandse Canon.

En wat gaan wij doen? De boot gaat niet verder dan rondjes maken binnen Amsterdam. Wij besluiten om maar mee te gaan als verstekelingen in de tas met die ene dame, die in de bibliotheek MoluksKennisCentrum in Houten werkt! Wij hoorden haar dat vertellen aan andere gasten aan hun tafel. Toevallig zit in datzelfde gebouw ook TitanE, die ons tegen redelijke prijzen wil verkopen aan consumenten in Nederland. Als het goed is zullen de nootmuskaatboeren op de Molukken hiervan profiteren door goede, dus redelijke beloningen. Wij, Oelie, Nootje en Kaatje werken hier graag aan mee, dus koop die zak met verse nootmuskaten! De Nederlanders en hun Medelanders gaan in de herkansing, grijp die kans.

[met een knipoog: Ellen Hitipeuw]

<http://titane.nl/cause-view/sociaal-ondernemen-het-palaprogramma/>